

1 Операции върху множества

Дефинираме следните операции върху множества:

- (i) Сечение, $A \cap B = \{x \mid x \in A \ \& \ x \in B\}$;
- (ii) Обединение, $A \cup B = \{x \mid x \in A \ \vee \ x \in B\}$
- (iii) $\bigcup_{i=1}^n A_i = \{x \mid \exists i(1 \leq i \leq n \ \& \ x \in A_i)\}$;
- (iv) $\bigcap_{i=1}^n A_i = \{x \mid \forall i(1 \leq i \leq n \rightarrow x \in A_i)\}$;
- (v) Разлика, $A \setminus B = \{x \mid x \in A \ \& \ x \notin B\}$;
- (vi) Симетрична разлика, $A \Delta B = (A \setminus B) \cup (B \setminus A)$;
- (vii) $\bigcup A = \{x \mid (\exists y \in A)[x \in y]\}$;
- (viii) $\bigcap A = \{x \mid (\forall y \in A)[x \in y]\}$;
- (ix) Степенно множество, $\mathcal{P}A = \{x \mid x \subseteq A\}$.

Тук имаме проблем с значението на $\bigcap \emptyset$. На пръв поглед изглежда, че $\bigcap \emptyset$ е множеството от всички множества V , но ние знаем, че такова множество не съществува. Това в известен смисъл е аналог на делението на нула. Ние ще приемем, че $\bigcap \emptyset = \emptyset$.

Пример 1. Нека $A = \{x \in \mathbb{N} \mid x > 1\}$ и $B = \{x \in \mathbb{N} \mid x > 3\}$. Тогава :

$$A \cap B = \{x \in \mathbb{N} \mid x > 3\},$$

$$A \cup B = \{x \in \mathbb{N} \mid x > 1\},$$

$$A \setminus B = \{x \in \mathbb{N} \mid 1 < x \leq 3\},$$

$$B \setminus A = \emptyset,$$

$$A \Delta B = \{x \in \mathbb{N} \mid 1 < x \leq 3\}$$

Задача 1. Нека $A = \{x \in \mathbb{R} \mid |x| \leq 1\}$ и $B = \{x \in \mathbb{R} \mid |x - 1| \leq \frac{1}{2}\}$. Намерете $A \cup B$, $A \cap B$, $A \setminus B$, $B \setminus A$, $A \Delta B$.

Пример 2.

$$\bigcap \{\{1, 2, 3, 4\}, \{2, 4\}, \{1, 3, 4\}\} = \{4\}$$

$$\bigcup \{\{3\}, \{2, 4\}, \{1, 4\}\} = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$\bigcap \{\{a\}, \{a, b\}\} = \{a\} \cap \{a, b\} = \{a\}$$

$$\bigcup \bigcap \{\{a\}, \{a, b\}\} = \bigcup \{a\} = a$$

Задача 2. Нека $B = \{\{1, 2\}, \{2, 3\}, \{1, 3\}, \{\emptyset\}\}$. Намерете $\bigcup B$, $\bigcap B$, $\bigcap \bigcup B$ и $\bigcup \bigcap B$.

Пример 3. Ето няколко примера, които показват действието на някои от операциите

1) $\mathcal{P}\emptyset = \{\emptyset\}$

$$\mathcal{P}\{\emptyset\} = \{\emptyset, \{\emptyset\}\}$$

$$\mathcal{P}\{\emptyset, \{\emptyset\}\} = \{\emptyset, \{\emptyset\}, \{\{\emptyset\}\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}\}$$

2) $\bigcup \{\emptyset\} = \emptyset$

$$\bigcup \{\emptyset, \{\emptyset\}\} = \{\emptyset\}$$

$$\bigcup \{\emptyset, \{\emptyset\}, \{\{\emptyset\}\}, \{\emptyset, \{\emptyset\}\}\} = \{\emptyset, \{\emptyset\}\}$$

$$3) \bigcap \{\emptyset, \{\emptyset\}\} = \emptyset$$

Задача 3. 1. Намерете двуелементно множество такова, че всеки елемент на множеството да е също и негово подмножество.

2. Намерете триелементно множество такова, че всеки елемент на множеството да е също и негово подмножество.

3. Намерете четириелементно множество такова, че всеки елемент на множеството да е също и негово подмножество.

Задача 4. Докажете:

$$1. \bigcup \mathcal{P}A = A;$$

$$2. A \subseteq \mathcal{P} \bigcup A; \text{ кога имаме равенство?}$$

$$3. \mathcal{P}A \cap \mathcal{P}B = \mathcal{P}(A \cap B);$$

$$4. \mathcal{P}A \cup \mathcal{P}B \subseteq \mathcal{P}(A \cup B); \text{ кога имаме равенство?}$$

$$5. \text{ съществуват множества } a \text{ и } B, \text{ за които } a \in B, \text{ но } \mathcal{P}a \not\subseteq \mathcal{P}B;$$

$$6. \text{ ако } a \in B, \text{ то } \mathcal{P}a \in \mathcal{P}\mathcal{P}B;$$

$$7. \{\emptyset, \{\emptyset\}\} \in \mathcal{P}\mathcal{P}A, \text{ за всяко множество } A.$$

Задача 5. Проверете:

$$a) A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$$

$$б) X \subseteq A \ \& \ X \subseteq B \rightarrow X \subseteq A \cap B$$

$$в) A \subseteq X \ \& \ B \subseteq X \rightarrow A \cup B \subseteq X$$

$$г) \left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) \cap B = \bigcup_{i=1}^n (A_i \cap B)$$

$$д) \left(\bigcap_{i=1}^n A_i\right) \cup B = \bigcap_{i=1}^n (A_i \cup B)$$

$$е) A \subseteq B \iff A \setminus B = \emptyset \iff A \cup B = B \iff A \cap B = A$$

$$ж) A \setminus B = A \iff A \cap B = \emptyset$$

$$з) A \setminus B = A \setminus (A \cap B)$$

$$и) (A \cup B) \setminus C = (A \setminus C) \cup (B \setminus C)$$

$$к) X \setminus (A \cup B) = (X \setminus A) \cap (X \setminus B)$$

$$л) X \setminus \left(\bigcup_{i=1}^n A_i\right) = \bigcap_{i=1}^n (X \setminus A_i)$$

$$м) X \setminus (A \cap B) = (X \setminus A) \cup (X \setminus B)$$

$$н) X \setminus \left(\bigcap_{i=1}^n A_i\right) = \bigcup_{i=1}^n (X \setminus A_i)$$

$$о) A \cup \bigcap B = \{A \cup X \mid X \in B\}, \text{ за } B \neq \emptyset$$

$$п) A \cap \bigcup B = \{A \cap X \mid X \in B\}$$

$$р) (A \setminus B) \setminus C = (A \setminus C) \setminus (B \setminus C)$$

$$с) A \setminus (B \setminus C) = (A \setminus B) \cup (A \cap C)$$

$$т) A \Delta B = B \Delta A$$

$$у) A \Delta (B \Delta C) = (A \Delta B) \Delta C$$

$$ф) A \setminus B = A \Delta (A \cap B)$$

$$x) A \cap (B \Delta C) = (A \cup B) \Delta (A \cup C)$$

$$y) A \cup B = (A \Delta B) \cup (A \cap B)$$

$$z) A \Delta B = \emptyset \iff A = B$$

$$ш) A \Delta B = C \iff B \Delta C = A \iff C \Delta A = B$$

Задача 6. Да се решат системите с променлива X :

$$(a) \begin{cases} A \setminus X = B \\ X \setminus A = C \end{cases}, \text{ където са дадени множествата } A, B, C \text{ и } B \subseteq A, A \cap C = \emptyset;$$

$$(б) \begin{cases} A \cap X = B \\ A \cup X = C \end{cases}, \text{ където са дадени множествата } A, B, C \text{ и } B \subseteq A \subseteq C;$$

$$(в) \begin{cases} A \setminus X = B \\ A \cup X = C \end{cases}, \text{ където са дадени множествата } A, B, C \text{ и } B \subseteq A \subseteq C.$$

Задача 7. Нека множеството A е дефинирано по следния начин:

$$1. 0 \in A$$

$$2. \text{ Ако } x \in A, \text{ то } 2x + 1 \in A.$$

Намерете A .

Proof. $A = \{2^n - 1 \mid n \in \mathbb{N}\}$. □

Теорема 1. Нека множеството A е дефинирано по следния начин:

$$(1) 1 \in A$$

$$(2) \text{ Ако } m, n \in A, \text{ то } 2m + 3n \in A.$$

$$(3) \text{ Всички елементи на } A \text{ са добавени или по правило (1) или правило (2).}$$

Намерете A .

Proof. Нека $B = \{n \mid n \equiv 1 \pmod{12} \vee n \equiv 5 \pmod{12}\}$. Искаме да докажем, че $A = B$. Първо ще докажем, че $A \subseteq B$. За целта проверяваме, че $1 \in B$ и ако $m, n \in B$, то $2m + 3n \in B$.

За другата посока, т.е. $B \subseteq A$, трябва да докажем, че ако за всяко $k \leq n$ е вярно, че $12k + 1 \in B$ и $12k + 5 \in B$, то е вярно, че $12(n + 1) + 1 \in B$ и $12(n + 1) + 5 \in B$. □